

ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

ОТ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА 2011 Г.

ПО НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА МЛАДЕЖТА (2010-
2020)

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение	3
2. Преглед на изпълнението на политиките в сферата на младежта през 2011 г.:	
Приоритет I. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора	4
Приоритет II. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги.....	6
Приоритет III. Насърчаване на здравословния начин на живот.....	9
Приоритет IV. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение	11
Приоритет V. Развитие на младежко доброволчество	11
Приоритет VI.Повишаване на гражданската активност	13
Приоритет VII. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони	15
Приоритет VIII. Развитие на междукултурния и международния диалог.....	17
Приоритет IX. Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността	18
Използвани съкращения	20

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Отчетът на плана за действие по Националната стратегия за младежта (2010-2020) визира извършените дейности от централните и местните администрации в полза на младите хора в страната през 2011 г. Документът отчита и участието на младите хора в инициативите на местно, регионално и национално ниво.

Отчетът е изготвен от Министерство на образованието, младежта и науката, въз основа на събраната информация от отговорните централни държавни институции, както и от всички общини в Република България, обобщена на регионално ниво със съдействието на областните управи в страната. Информацията е структурирана съобразно всеки от приоритетите и оперативните цели на националния стратегически документ.

Отчетените мерки са насочени към постигане на дългосрочната визия на Националната стратегия за младежта, свързана с подобряване качеството на живот на младите хора в страната и на условията за успех на всеки млад човек чрез преодоляване на основните предизвикателства пред младежта в страната.

2. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКИТЕ В СФЕРАТА НА МЛАДЕЖТА

Приоритет I: Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора

В рамките на залегналите четири оперативни цели в приоритета през 2011 г. са обхванати общо 51 414 млади хора. Финансирането е осигурено в рамките на оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, националния бюджет за насърчаване на заетостта и общинските бюджети.

В дейностите по различните мерки и проекти, включени по оперативна цел 1. „Разкриване на нови работни места и развитие на пазара на труда, стимулиращи включването и кариерното развитие на младите хора“, са обхванати 40 246 младежи – осигурено е чиракуване и стажуване в различни предприятия за 735 млади хора, 1 115 младежи са участвали в проекти за насърчаване на изследователския интерес на учениците и студентите, предоставена е подкрепа за развитие на 486 докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени, създадени са възможности за стажове в държавната и общинска администрация на 1 448 студенти от висшите училища, 21 067 студенти са получили достъп до студентско подпомагане и кредитиране, подпомогната е професионалната мобилност на 9 192 млади хора (индивидуални планове за кариера, ротация на работното място, възможности за преквалификация и др.), предоставени са услуги за професионално ориентиране на 2 106 младежи и др.

Най-голяма активност по оперативна цел 1 са отчетели общините от Югоизточен район за планиране, където в резултат на мерките, предприети за повишаване на достъпа до услуги за професионално ориентиране и подкрепа за младите хора за решаване на проблеми, свързани с избора на професия, такива услуги са получили 2 070 младежи от областите Бургас, Хасково и Ямбол. Подпомогната е професионалната мобилност на 1 899 млади хора чрез осигуряване на индивидуални планове за кариера, ротация на работното място, възможности за преквалификация (включително чрез участие в проект „Аз мога“, финансиран по ОП „РЧР“).

В рамките на мерките и проектите по оперативна цел 2 „Насърчаване на икономическата активност на младите хора“ са обхванати 4 872 младежи като чрез подкрепа на държавата за създаване на благоприятна среда за предприятия е осигурена заетост на 3 488 младежи (схема „Развитие“ на ОП „РЧР“, и мерки по чл. 36, ал. 1 и ал.2

от ЗНЗ), предоставено е консултиране на 963 предприемчиви млади хора с цел развитие на собствен бизнес чрез центровете за насърчаване на предприемачеството във висшите училища в България и различни доставчици на услуги, финансирани по схема „Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност” - Компонент 1 ОП "РЧР" и др. Предоставена е подкрепа на специализирани предприятия и кооперации на младежи в риск – младежи с увреждания и други младежи в социален риск (лица на социално подпомагане; представители на уязвими етнически малцинства; лица, напускащи специализирани институции за предоставяне на социални услуги; лица, страдащи от различни зависимости; бивши затворници и други), представители на различни общности, заети в социалните предприятия, кооперациите и специализираните предприятия.

Броят на зетите млади хора, в резултат от предприетите мерки за стимулиране на работодателите да наемат безработни младежи, е най-голям в Южен централен район – 1 457.

В рамките на оперативна цел 3 „Активно включване на младите хора в изграждането на пазарна икономика” са обхванати общо 5 733 млади хора, за които са осигурени различни възможности за разширяване на достъпа до посреднически услуги за намиране на работа (1 687 младежи); организирани са мотивационни обучения и предоставяне на индивидуални пакети от услуги за мотивиране и насърчаване на трудовата реализация на 1 447 безработни и обезкуражени млади хора; придобиване на трудов стаж на 957 безработни младежи, завършили основно, средно или висше образование, с цел улесняване на прехода между образование и заетост. Предоставена е подкрепа за създаване на социални предприятия, обвързани с осигуряване на работни места за 284 младежи в риск и е насърчено създаването на нови работни места в сектора на социалната икономика и насърчаване на доброволчески и общностни инициативи, генериращи заетост за 430 младежи от уязвимите групи.

На ниво район, в младежки трудови борси, най-голям брой младежи са били обхванати в Югоизточен район (Стара Загора) – 14 74. Най-голям брой младежи, възползвали се от посреднически услуги, има в Северозападен район (953). В Северозападен район и Северен централен район за планиране, в резултат на създаване на нови работни места в сектора на социалната икономика и насърчаване на доброволчески и общностни инициативи, е генерирана заетост за общо 416 младежи от уязвимите групи.

В рамките на оперативна цел 4 „Успешно съвместяване на професионалния и личния живот на младите хора”, с цел създаване на условия за баланс между професионалния и личния живот, се изпълняват национална програма "В подкрепа на майчинството" и схема "Отново на работа" по ОП "РЧР".

Приоритет II: Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги

В рамките на залегналите четири оперативни цели в приоритета през 2011 г. са обхванати общо 1 042 494 млади хора. Финансирането е осигурено в рамките на националния бюджет, оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, програмите на Европейската комисия „Младежта в действие”, „Учене през целия живот” и международни донори.

В рамките на оперативна цел 1 „Формиране на информационна политика, насочена към младите хора” са обхванати 673 907 младежи. От тях 548 001 млади хора са получили информационни услуги, предоставящи актуална, систематизирана и достъпна информация, удовлетворяваща широк спектър от интереси и потребности чрез специализираните страници на различни институции и държавни агенции като Държавната агенция за закрила на детето (10 000 уникални посещения), Центъра за информация, консултация и насочване към лечебни програми към Националния център по наркомании, младежкия портал на Министерството на образованието, младежта и науката (24 529 уникални посещения), Националния център „Европейски младежки програми и инициативи” (295 887 уникални посещения), страниците на Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции и Програма "Превенция и контрол на ХИВ/СПИН", по проект „Никога не е късно за ново начало" на Министерство на физическото възпитание и спорта (обхванати 40 000 млади хора) и др.

Над 28 971 млади хора са се запознали с публичните институции и с правата си като част от местната общност и като граждани на Република България и на Европейския съюз. В национални, регионални, областни и общински информационни кампании, третиращи различни здравни, спортни и др. теми, засягащи младите хора в страната, са участвали 74 762 младежи.

Най-голям брой информационни кампании, насочени към младите хора през 2011 г., са осъществени в общините от Североизточен (94 246 младежи), Северозападен (19 792 младежи), Югоизточен (18 941 младежи) и Южен централен (17 103 младежи) район за планиране. Така например по Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции и Програма "Превенция и контрол на ХИВ/СПИН" висока активност на младите хора е отчетена в Южен централен район (22 002 младежи) и Североизточен район (12 120 младежи). В кампании за запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност и като граждани на Република България и на Европейския съюз най-активни са общините в Североизточен район за планиране (18 509 млади хора).

По оперативна цел 2 „Осигуряване на достъп до услуги за развитие, основани на младежката работа, индивидуалния подход и оценка на конкретните потребности и особености на младежката възраст” са обхванати общо 367 158 млади хора. Предоставени са консултантски услуги в подкрепа на личностното и общественото развитие на 8 249 млади хора, включително и за развитие на жизнени умения. 286 младежи са получили 1 856 консултации за семейно планиране и развитие на устойчиви семейни модели, включително и за развитие на умения за добро и отговорно родителство. Над 16 000 младежи са участвали в 94 различни инициативи за организиране на свободното им време. Повече от 45 000 младежи са се включили в различни инициативи по програма "Превенция и контрол на ХИВ/СПИН". Създадени са 469 различни партньорства между нестопански организации, общини, училища и бизнеса в подкрепа предоставянето на услуги за развитие на младите хора в страната.

По Национална програма за младежта (2011-2015), администрирана от Национален център „Европейски младежки програми и инициативи” към МОМН, са създадени 28 младежки информационно-консултантски центрове в областните градове на страната. По програма "Превенция и контрол на ХИВ/СПИН" са създадени общински центрове за обучители на връстници сред млади хора в риск. По проект "Българските библиотеки – място за достъп до информация и комуникация за всеки" през 2011 г. с компютърна техника са оборудвани 450 библиотеки с финансиране от "Глобални библиотеки – BG", които са били посетени от над 240 000 млади хора.

Държавната агенция за закрила на детето предприема различни мерки за гарантиране качеството на публично подпомагани услуги за децата и младите хора до 18 г. в

страната – осъществяване на мониторинг на предоставяните социални услуги за деца от лицензираните доставчици чрез годишна отчетна карта и извършване на съвместни проверки с Агенцията за социално подпомагане на общинско ниво относно спазване качеството на социални услуги за деца.

През годината са осъществени и 188 специализирани обучения за развитие на капацитета на доставчиците на услуги за младите хора – професионални консултанти, търговски дружества, кооперации, юридически лица с нестопанска цел, читалища, културни институти, спортни организации.

Общините от Югоизточен район за планиране отчитат най-голям брой обхванати млади хора (218 406) с достъп до интернет и електронно съдържание в обществените библиотеки в България. В Североизточен район за планиране се отчитат най-голям брой млади хора (7 010), получили достъп до консултантски услуги в подкрепа на личностното и общественото им развитие, включително и за развитие на жизнени умения. Най-много партньорства за осъществяване на младежка политика са създадени в общините от Северозападен (11 бр.) и Югоизточен (16 бр.) райони за планиране.

В изпълнение на оперативна цел 3 „Стимулиране на неформалното учене сред младите хора” са проведени 4 кампании за популяризиране на неформалното учене и насърчаване използването на EUROPASS и YOUTHPASS от младите хора като инструменти за самооценка на знания и умения, включително и умения, придобити в неформална среда. На 294 082 младежи, участвали в различни проекти по програма „Учение през целия живот”, са издадени EUROPASS, а по програма „Младежта в действие” 1879 млади хора са получили сертификати YOUTHPASS. В рамките на програма „Младежта в действие” на ЕК са обучени 617 младежки лидери и са популяризирани и мултиплицирани 43 добри практики в областта на неформалното учене.

В рамките на оперативна цел 4 „Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора” са обхванати общо 829 млади хора с изявен талант в различни области чрез Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби през 2011 г., програма "Дебюти", международен литературен конкурс "Ст. Гечев", международен конкурс за изобразително изкуство "България и моите мечти", Международен конкурс за пеене "Прехвъркна птичка", различни изяви на български

асоциации в над 35 града в Испания и Франция, и др. Над 100 младежки работници са работили активно за насърчаване реализацията на творческите способности на младите хора в страната. Най-много млади творци са подкрепени от общините от Югозападен район за планиране – 467 младежи.

Приоритет III: Насърчаване на здравословния начин на живот

В рамките на залегналите три оперативни цели в приоритета през 2011 г. са обхванати общо 462 676 млади хора. Финансирането е осигурено в рамките на националния бюджет, международни донори и общински бюджети.

По оперативна цел 1 „Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора” са проведени 207 семинари, 7 обучения, 2 срещи и 1 кръгла маса за насърчаване и подпомагане на сътрудничеството между младежките работници, здравните специалисти, младежките и спортните организации за утвърждаване на здравословен начин живот сред младите хора, в областта на кръводаряването, Европейска седмица по имунизациите, кампания за борба с тютюнопушенето, за безопасност на храните, за борба с наркоманиите, за ползата от кърменето и за здравословното хранене. Обхванати са и 446 деца с увреждания по програма "Спорт за хора с увреждания и деца в риск".

Най-активни в организиране на различни събития и обучения са общините от Северен централен район за планиране. Проведени са общо 18 обучения и семинари, 15 срещи и една кръгла маса с цел насърчаване и подпомагане на сътрудничеството между младежките работници, здравните специалисти, младежките и спортните организации за утвърждаване на здравословен начин живот сред младите хора.

В рамките на оперативна цел 2 „Повишаване на сексуалната култура на младите хора” са обхванати общо 278 114 младежи. Проведени са 218 информационни кампании, в които са обхванати 223 328 млади хора, разпространена е и здравна информация, съобразена с нуждите на младите хора чрез мобилизиране на младежките информационни мрежи. Създадени са 18 общински клубове за обучители на връстници и прилагане на нови форми на здравно образование в училищата, където са обучени 7 286 младежи, които след това са предоставяли актуална информация на своите връстници. Насърчава се здравната просвета в читалищата и младежките организации, включително и чрез развитие на подхода "връстници обучават връстници".

Подкрепено е функционирането на 19 кабинети за анонимно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН (КАБКИС) с цел подобряване на достъпа на младите хора до подходящи за тях качествени услуги и до съвременна научна информация по въпросите на сексуалното и репродуктивното здраве, превенция на нежелана бременност и на болести, предавани по полов път. В кабинетите услуги са получили общо 47 418 младежи.

Общините от Северен централен район за планиране декларират най-голям брой функциониращи общински клубове за обучение на връстници от връстници – 35 броя, а най-много обучени младежи за обучители има в Южен централен (2 038 младежи) и в Югозападен (818 младежи) район.

По оперативна цел 3 „Насърчаване на физическата активност и спорта сред младите хора” са обхванати общо 184 116 млади хора. В Национална програма "Училището - територия на учениците", модул "Ученически национални състезания" от Националния спортен календар на МОМН през учебната 2010-2011 година са се включили 110 300 младежи. По програмата "Спорт за хора с увреждания и деца в риск" са реализирани 39 проекта, а в ученически игри за общообразователните и специалните училища са обхванати 55 950 младежи. По програма „Спорт за децата в свободното време” са финансирани 191 проекти, в които са се включили над 10 000 младежи. По програма Трансгранично сътрудничество (ТГС) България - Сърбия са финансирани 7 проекта за подобряване на социалната инфраструктура в областта на спорта чрез реконструкция на спортни игрища и паркови пространства, в които са участвали 1 406 младежи.

На регионално ниво са проведени 17 мотивационни и информационни кампании за повишаване на спортната култура на младите хора.

Най-голям брой кампании за повишаване на спортната култура на младите хора са реализирани в Северен централен (50), Югоизточен (40) и Югозападен район (37). В Югозападен планов район са осъществени и най-много проекти (101) за насърчаване на физическата активност на младежите, в които са участвали над 3 500 млади хора.

Приоритет IV: Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

В рамките на залегналите три оперативни цели в приоритета през 2011 г. са обхванати общо 2347 млади хора. Финансирането е осигурено в рамките на националния бюджет, Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария и др.

По оперативна цел 1 „Интегриране на младежката политика с мерките за закрила на децата” са разработени 82 социални услуги на регионално ниво (включително от типа подкрепа, придружаване, менторство), подходящи за млади хора в риск на възраст от 18 до 25 години.

Най-активни в разработването на услуги на регионално ниво са общините в Южен централен (50 бр.) и тези от Североизточен район (21 бр.).

По оперативна цел 2 „Осигуряване на социални услуги за младите хора в неравностойно положение” са реализирани 20 кампании, конференции и срещи на регионално ниво за насърчаване на сътрудничеството между социалните работници, младежките работници и младежките лидери за приобщаване на младите хора в социален риск. Предоставена е подкрепа на 1 004 млади хора в неравностойно положение за социалната адаптация и повишаване на пригодността за заетост. В областта на сексуалното здравно образование за личностно развитие и превенция на ХИВ/СПИН 1 164 млади хора, живеещи в социални заведения, са получили обучение.

Най-много млади хора в социален риск са обхванати в общините от Югозападен район (634 младежи) и Североизточен район (201 младежи).

По оперативна цел 3 „Ограничаване на предаването на социалното изключване между поколенията”, в дейности на регионално ниво за насърчаване съпричастността на младите хора към политиките за социално включване, са обхванати 179 младежи.

Приоритет V: Развитие на младежко доброволчество

В рамките на заложените три оперативни цели през 2011 г. са обхванати общо 6 220 млади доброволци. Финансирането е осигурено в рамките на националния бюджет, бюджета на ЕК за провеждане на Европейската година на доброволството и програмата „Младежта в действие” на ЕК.

В рамките на оперативна цел 1 „Създаване на повече доброволчески възможности за младите хора, особено за трансгранична мобилност чрез по-пълно използване на средствата от програмата на ЕК „Младежта в действие”, са проведени различни инициативи за популяризиране прилагането на Европейската конвенция за насърчаване на транснационалната дългосрочна доброволческа служба за младежи на Съвета на

Европа. В рамките на Европейската година на доброволчеството 2011 МОМН осъществи инициативата „Промяната започва от теб”, като 2 155 млади хора станаха абонати на страницата на Фейсбук, посветена на инициативата. Осъществени са различни доброволчески инициативи, в които са се включили 375 млади хора от 100 училища в страната. 200 български младежи са били насърчени да участват в международното младежко доброволчество.

В изпълнение на оперативна цел 2 „Гарантиране правата на младите доброволци” е създадена междуведомствена работна група, координирана от Министерство на културата, която разработи проект на Закон за доброволчеството. В нея са участвали представители на държавни институции и редица неправителствени организации. Проектозаконът е представен за обществено обсъждане в края на 2011 г.

По програма "Младежта в действие" и различни проекти на младежки организации са проведени 40 обучения, които са обхванали 1 064 млади хора, желаещи да станат доброволци в различни организации и институции в страната. Най-голям брой млади хора от Югоизточен район за планиране (384 младежи) са се включили в обученията.

В рамките на оперативна цел 3 „Популяризиране на доброволчеството”, по Националната програма за младежта (2011-2015), са подкрепени 10 добри практики за популяризиране на младежкото доброволчество. В дейностите са взели участие над 5 300 млади хора в страната. В националните и регионални средства за масова информация са публикувани 24 статии за популяризиране на каузата на доброволчеството.

Най-висока активност на регионално ниво в посока насърчаване на младежки доброволчески дейности за планиране са проявили общините от Северозападен район, където 3629 младежи са участвали в редица доброволчески инициативи.

Приоритет VI: Повишаване на гражданската активност

В рамките на залегналите три оперативни цели в приоритета през 2011 г. са обхванати общо 17 507 младежи. Финансирането е осигурено в рамките на националния бюджет, програмата „Младежта в действие” на ЕК, Предприятие за управление на дейностите

по опазване на околната среда (ПУДООС) и Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария.

В изпълнение на оперативна цел 1 „Насърчаване на самоорганизирането на младите хора” Министерството на образованието, младежта и науката разработи проект на Закон за младежта. Той урежда обществените отношения в сектора на младежта, определя принципите на младежката политика и конкретните отговорности на всички секторни институции при реализацията на политиката за младите в страната. Законът регламентира механизмите за формиране, планиране, наблюдение и контрол на политиките за младежта с цел постигане на по-добро управление на сектора на младежта.

Законът дефинира основни понятия в младежката сфера като „младеж“, „младежки дейности“, „младежки работник“, „младежка организация“ и „национално представителна младежка организация“, като по този начин се създава възможност да се решат проблеми, свързани с пълноценното участие на младежта в обществено-икономическия живот, финансирането на дейностите в подкрепа на младежта, сдружаването на младите и нуждата от професионализация на социално-възпитателната работа с младежта.

В отговор на нарастващите потребности на младите хора в страната е и изготвената от МОМН нова *Национална програма за младежта за периода 2011-2015 г.* (приета от МС на 27.07.2011 г.). Програмата финансира проекти на неправителствени организации с цел подкрепа на младите хора и участието им дейности, важни за тяхното развитие. Проектите са в областта на гражданската активност, доброволчеството, личностното развитие, превенция на социалното изключване и др. Чрез проектите се подкрепят и млади хора в неравностойно положение.

Програмата създава възможности за предоставяне на адекватни услуги на младите хора от всички региони на страната. Услугите се предоставят чрез младежките информационно-консултантски центрове, чието изграждане се финансира по програмата. В центровете младите хора получават специализирани безплатни услуги – консултации, информация, обучения и др. в областта на професионалната реализация, кариерното ориентиране, образованието, здравословния начин на живот и т.н., спрямо техните потребности. Специално внимание се обръща на дейности, свързани с подкрепа на млади хора от малките населени места и селските райони. В момента на

територията на страната функционират 28 младежки информационно-консултантски центрове.

Акцент на програмата е неформалното образование на младите и тяхното свободно време. Една от целите на програмата е да бъдат популяризирани формите на неформалното учене, което придобива все по-голяма тежест като важен фактор за развитието на младия човек.

Преки целеви групи по програмата са младежи на възраст от 15 до 29 години, младежи работници и други специалисти, които организират и изпълняват дейности в подкрепа на младежкото развитие.

В рамките на месец август 2011 г. е приета и наредба за финансиране на младежки дейности и през месец септември са обявени и две конкурсни процедури за финансиране на младежки информационни центрове на областно ниво и инициативи на младежки организации в областта на доброволчеството. Одобрени са 28 младежки организации, които да предоставят услугата „Младежки информационно-консултантски центрове”, както и 15 проекта в сферата на доброволчеството.

По програма "Младежта в действие" на ЕК и други международни програми са подкрепени 256 нестопански организации, предоставящи услуги на младите хора в страната. Реализирани са 425 информационни дейности и 158 инициативи за популяризиране и мултиплициране на добри практики в областта на гражданската активност и младежката работа, в които са взели участие 2 363 млади хора в страната.

В рамките на оперативна цел 2 „Насърчаване на гражданското образование и обучение” в 31 обучения по защита на правата на човека, особено по въпросите на правата на детето, дискриминацията, равнопоставеността между половете, трудовите права на младите хора, са обхванати 434 младежки лидери и младежки работници.

По оперативна цел 3 „Осигуряване на ефективно представителство на интересите на младите хора във формирането, изпълнението и оценката на секторните политики на национално, регионално, областно и общинско ниво” са сформирани 40 комисии с участието на млади хора на местно, областно и национално ниво, а над 990 младежи и младежки лидери активно вземат участие в процесите на гражданския контрол върху дейността на общинските и държавните органи.

За насърчаване създаването и развитието на младежко представителство в Закона за младежта е предвидено сформирание на Национален консултативен съвет по въпросите за младежта към министъра на образованието, младежта и науката. По този начин ще се изгради платформа за представителство на младите хора на национално ниво. В проекта на закона са предвидени и текстове, насърчаващи включването на младите хора в процесите на вземане на политически решения в младежката сфера на регионално, областно и общинско ниво.

За стимулиране на участието на младите хора и техните организации в опазването, подобряването и управлението на природното богатство са осъществени национални кампании за повишаване на общественото съзнание и култура, в които са се включили 78 организации с участието на 5 740 млади хора. Кампаниите са посветени на Световния ден на влажните зони - 2 февруари; Световния ден на водата - 22 март; Международния ден на Земята – 22 април; Световния ден на околната среда - 5 юни и Зелената седмица; Ден на река Дунав – 29 юни и Седмицата на мобилността – 16-22 септември. Най-голяма активност в различните инициативи са проявили младите хора от Южен централен район (2 638 младежи) и Североизточен район (1 748 младежи).

Организиран са 52 кампании и инициативи по актуални теми и в изпълнение на политиките на Европейския съюз, Съвета на Европа и ООН по отношение на младите хора, в които са взели участие 11 650 млади хора. Най-много млади хора, взели участие в тези инициативи са представителите на Северозападния район за планиране (3 585 младежи) и Североизточния район за планиране (2 220 младежи).

Приоритет VII: Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони

В рамките на залегналите две оперативни цели в приоритета през 2011 година са обхванати общо 12 578 младежи, живеещи в малки градове и села. Финансирането е осигурено в рамките на националния бюджет, програмата „Младежта в действие” на ЕК и общинските бюджети.

В рамките на оперативна цел 1 „Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение, информация на младите хора в малките населени места и селските райони” по програма „Учене през целия живот” на ЕК са предоставени информационни и

обучителни материали на 83 читалища, работещи в селски райони в страната. В рамките на общинските бюджети и със средства, привлечени от различни донори, са подкрепени 233 читалища в малки градове и села за насърчаването на читалищата като средища за информация, неформално обучение, културно изразяване и гражданско участие на младите хора в малките населени места и селските райони. В различни инициативи на читалищата са обхванати 4 625 младежи от малки градове и 2 799 младежи в села.

В областите Плевен, Велико Търново, Смолян са въведени мобилни форми на младежка и социална работа за младите хора от малките населени места, отдалечените и труднодостъпни райони, чрез които са предоставени услуги на 942 младежи от малки градове и 449 младежи от села.

Чрез дейностите, реализирани по оперативна цел 2 „Мобилизиране на участието на младите хора в управлението на местното развитие”, е насърчено включването на 111 млади хора, живеещи в селски райони, в младежките организации и местните инициативни групи.

В рамките на Програма "Младежта в действие" и националните младежки програми - Национална програма „Младежки информационно-консултантски центрове 2007 – 2010 г.” и Програма за младежки дейности (2008-2010) са подкрепени проекти, изпълнени в рамките на 2011 г., чийто дейностите са осъществени в малки градове и села. В проектите са обхванати 1254 младежи от малки градове и 743 младежи от села.

В рамките на 11 области (Враца, Ловеч, Видин, Бургас, София област, Разград, Велико Търново, Търговище, Пазарджик, Силистра) са подкрепени 87 инициативи, обхванали 972 млади хора от малки градове и 683 младежи от села.

Приоритет VIII: Развитие на межкултурния и международния диалог

В рамките на заложените две оперативни цели през 2011 г. са обхванати общо 17 094 млади хора. Финансирането е осигурено в рамките на националния бюджет, програмите „Учене през целия живот” и „Младежта в действие” на ЕК, оперативните програми и общинските бюджети.

В рамките на оперативна цел 1 „Насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване, толерантност и диалог” по програма „Учене през целия живот на ЕК е насърчена мобилността на 2 476 студенти и ученици. Осъществяват се 7 проекта по програмите ТГС България-Сърбия, България-Македония и България –Турция на МРРБ, насърчаващи мобилността на младите хора и межкултурния обмен.

За опознаването на отделните етнически общности и техните култури, както и за стимулиране на толерантността, разбирателството и взаимодействието между общностите, се реализират 42 проекта с участието на 3 457 млади хора от областите Враца, Хасково, Русе, Стара Загора, Шумен, Разград, Перник, Смолян, Варна, Пазарджик, Сливен, Добрич, Ямбол, Велико Търново и София-град.

В рамките на оперативна цел 2 „Стимулиране и подпомагане на участието на българските младежи в международни и европейски младежки движения” чрез проекти за популяризиране на европейското сътрудничество в младежката сфера, финансирани по програма „Младежта в действие” на ЕК, са обхванати 154 млади хора. На регионално ниво са осъществени 40 инициативи с участието на 1 943 младежи от страната.

За насърчаване и подпомагане на приобщаването на младите хора към европейското гражданство и изучаването на европейски езици и култури са реализирани 16 инициативи на регионално ниво (областите Плевен, Хасково, Русе, Ямбол, Велико Търново, Габрово, Търговище), в които са обхванати 8 595 млади хора.

Приоритет IX: Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността

В рамките на залегналите три оперативни цели в приоритета през 2011 г. са обхванати общо 17 944 млади хора в конкретни дейности, както и учениците от общо 1 354 училища. Финансирането е осигурено в рамките на националния и общинските бюджети.

За постигане на оперативна цел 1 „Ангажиране на местната власт, младежките организации и медиите в превенцията на правонарушенията, извършвани от младежи” са реализирани 56 информационни и образователни кампании за превенция

на правонарушенията, извършвани от млади хора на територията на страната, в които са обхванати 9498 младежи. Предприети са действия за разширяване и подобряване на услугите за социална реинтеграция на млади правонарушители, особено на услугите в областите Кюстендил, Шумен, Сливен.

Осъществен е подбор и подготовка на 400 специалисти и 844 доброволци в рамките на Министерството на вътрешните работи за развитие на нагласите, знанията и умения за оказване на помощ и подкрепа на младежи с поведенчески проблеми и млади правонарушители. Разработени са 36 теми и са изнесени 7 423 броя лекции в 1 354 училища в страната.

Създадени са 22 междуведомствени работни групи в областите Монтана, Благоевград, Шумен, Велико Търново, Смолян, Търговище, Сливен, Пазарджик, Добрич с цел въвеждане на екипен подход и междуинституционално взаимодействие на основата на ясни помагачи цели, общ професионален език и взаимно опознаване на компетенциите, формите и средствата при работа с младежи правонарушители. Сформираните работни групи са провели общо 67 срещи и са разработени 20 съвместни планове за действие.

Подкрепени са 16 проекта и са обхванати 690 млади хора в риск по програма "Спорт за хора с увреждания и деца в риск" с цел насочване на спортни програми за превенция на младежката престъпност в специализираните институции за млади правонарушители, както и за ресоциализацията на младежи, извършили правонарушение.

Осъществени са 79 инициативи в 18 области, в които са взели участие 69 младежки и спортни организации за превенцията на детската и младежката престъпност и в социалната реинтеграция на правонарушителите.

По оперативна цел 2 „Изграждане на доверие между младите хора и правоохранителните органи” е предоставена правна помощ на 1 877 млади правонарушители. Местните власти в областите Хасково, Бургас, Кюстендил, Добрич работят активно с младежки лидери и младежките организации за осъществяването на 25 превантивни кампании с цел намаляване на младежката престъпност.

В рамките на оперативна цел 3 „Развитие на култура на пътна безопасност сред младите хора” са организирани 12 национални кампании и един национален конкурс "Аз и моето колело. Знаем и спазваме правилата". В рамките на националните кампании са разпространени 145 000 броя информационни материали.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ЕК	–	Европейска комисия
ЗНЗ	–	Закон за насърчаване на заетостта
КАБКИС	–	Кабинети за анонимно безплатно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН
МОМН	–	Министерство на образованието, младежта и науката
МРРБ	–	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
ООН	–	Организация на обединените нации
ОП „РЧР”	–	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси
ПУДООС	–	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ТГС	–	Трансгранично сътрудничество
EUROPASS	–	Стандартен документ, който се използва в цяла Европа и където се отразяват уменията и компетенциите, придобити от дадена личност, независимо от нейната възраст, образование и професия, по време на период на мобилност в друга европейска държава.
YOUTHPASS	–	Сертификат, който описва и потвърждава придобития опит по време на изпълнение на дейностите по Програма “Младежта в действие”.